

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIAUS ĮSTAIGA**

Lietuvos Respublikos Seimo
Posėdžių sekretoriatui
El. p. possek@lrs.lt

2019-01-21 Nr. (1.18-2019)2-71

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3136

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė, susipažinusi su Administracinių nusižengimų kodekso Nr. XII-1869 493 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIP-3136 (toliau – Projektas), siūlo nepritarti siūlomam teisiniam reglamentavimui ir taisyti projektą atsižvelgiant į žemiau nurodytus argumentus bei pastabas:

1. Teikiamas ir svarstomas Administracinių nusižengimų kodekso Nr. XII-1869 493 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3136 yra lydintysis Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 3, 4, 9, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 50 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 36(1), 36(2), 36(3), 36(4) straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIP-3135 dokumentas. Įstatymo projektu Nr. XIIP-3135 siūloma nustatyti atsakomybę už *žinomai melagingą pranešimą* apie vaiko teisių pažeidimą (minėto projekto 10 straipsnio 2 dalis). Tačiau Projekto rengėjai, teikiamame Administracinių nusižengimų kodekso Nr. XII-1869 493 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIIP-3136 siūlo papildyti kodekso 493 straipsnio 2 dalį ir nustatyti atsakomybę už *vaiko teisių apsaugos tarnybos iškvietimą* žinant, kad pagalba nereikalinga. Pastebėtina, kad minėtas Administracinių nusižengimų kodekso straipsnis reglamentuoja priešgaisrinės apsaugos, policijos, greitosios medicinos pagalbos ir kitų specialiųjų tarnybų melagingą *iškvietimą* (už kurį nustatyta bauda nuo dviejų šimtų iki dviejų tūkstančių eurų).

Siekiant teisinio reglamentavimo tikslumo ir aiškumo, siūlytina suderinti aukščiau minėtų projektų nuostatas tarpusavyje dėl veikų, už kurias atsiranda administracinė atsakomybė – už melagingą pranešimą apie vaiko teisių pažeidimą, ar už vaiko teisių apsaugos tarnybos iškvietimą žinant, kad pagalba nereikalinga. Taip pat siūlytina kritiškai įvertinti vaiko teisių apsaugos tarnybos prilyginimo specialiųjų tarnybų kategorijai pagrįstumą bei tikslingumą, o taip pat nustatytos atsakomybės dydžio proporcingumą.

Tikslinant Projektą Nr. XIIP-3106 ir derinant jo nuostatas su Projektu Nr. XIIP-3135, atkreiptinas dėmesys, kad dabar galiojančios redakcijos Administracinių nusižengimų kodekso 75 straipsnio 3 dalyje nustatyta mokymo, auklėjimo, sveikatos priežiūros ir kitų institucijų bei įstaigų, kurių prižiūrimas yra vaikas, vadovų ir kitų darbuotojų atsakomybė už melagingos informacijos apie be tėvų globos likusius nepilnamečius, taip pat apie būtinumą ginti jų teises ir interesus suteikimas Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai, kliudymas nustatyti vaiko globą (rūpybą). Todėl manytina, kad siekiant užtikrinti aukščiau nurodytų projekto nuostatų tarpusavio

dermę, tikslinga atitinkamomis nuostatomis papildyti ne Kodekso 493 straipsnio 2 dalį, o 75 straipsnio 3 dalį.

2. Projekto rengėjai Projekto 3 straipsniu keičiamo Kodekso 589 straipsnio 71 punkte siūlo nustatyti, kad 493 straipsnyje numatytų administracinių nusižengimų (specialiųjų tarnybų melagingo iškvietimo) teiseną pradeda, administracinių nusižengimų tyrimą atlieka ir administracinių nusižengimų protokolus surašo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba.

Atkreiptinas dėmesys, kad šis siūlymas prieštarauja Administracinių nusižengimų kodekso 614 straipsniui, kuriuo administracinių nusižengimų, už kuriuos pagal šio kodekso specialiosios dalies straipsnio ar straipsnio dalies sankciją numatyta bauda, kurios maksimalus dydis viršija vieną tūkstantį penkis šimtus eurų, bylų nagrinėjimas priskirtinas teismo kompetencijai. Paminėtina, kad ANK 493 straipsnio 2 dalies sankcijoje numatytos baudos maksimalus dydis viršija vieną tūkstantį penkis šimtus eurų ir vadovaujantis ANK 610 straipsnio 2 dalies 1 punktu, už atitinkamus nusižengimus nebus galima surašyti administracinio nurodymo.

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė

Edita Žiobienė